

УДК 657

Яцков Руслан

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя (Україна)

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ФІНАНСОВОГО ОБЛІКУ НА ПІДПРИЄМСТВІ В ТЕРНОПІЛІ

Yatskov Ruslan

Ternopil Ivan Puluj National Technical University, Ternopil (Ukraine)

THEORETICAL ASPECTS OF THE FUNCTIONING OF FINANCIAL ACCOUNTING AT ENTERPRISE IN TERNOPIL

Актуальність дослідження зумовлена необхідністю вдосконалення теоретичних і практичних засад організації фінансового обліку на підприємствах малого бізнесу поліграфічної галузі. Ефективна система фінансового обліку є основою для прийняття обґрунтованих управлінських рішень, забезпечення фінансової прозорості та підвищення конкурентоспроможності суб'єкта господарювання.

Зазначене питання набуває особливої ваги для ФОП "Паляниця центр оперативної поліграфії" у м. Тернополі, який функціонує в умовах посилення ринкової конкуренції та потребує вдосконалення облікової системи для забезпечення ефективного управління.

Фінансовий облік виконує низку важливих функцій, серед яких виокремлюються:

- Інформаційна, що забезпечує формування повної та достовірної інформації про фінансово-господарську діяльність підприємства;
- Контрольна, що слугує інструментом контролю за використанням ресурсів та дотриманням вимог законодавства;
- Аналітична, яка передбачає використання облікових даних для аналізу діяльності;
- Соціальна, що реалізується через облік соціально значущих витрат, зокрема на оплату праці, соціальне забезпечення тощо [1].

Нормативно-правове забезпечення обліку представлено Законом України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" від 16.07.1999 № 996-XIV, який визначає правові основи облікової діяльності, принципи ведення обліку та вимоги до фінансової звітності.

Організація фінансового обліку на поліграфічних підприємствах ускладнюється через багатоваріантність продукції: книжково-журнальна, рекламна, пакувальна, етикеткова та інша продукція мають різні особливості обліку витрат. Значну роль відіграє облік матеріальних запасів, зокрема паперу як основної сировини з високою питомою вагою у собівартості продукції [2].

Калькулювання витрат потребує правильного розподілу прямих та непрямих витрат, а також обґрунтованого вибору бази для їх розподілу (машино-години, трудомісткість тощо).

Аналіз організації фінансового обліку на підприємстві ФОП "Центр оперативної поліграфії" виявив низку проблем, серед яких:

- Відсутність облікової політики, що знижує ефективність облікових процедур та суперечить чинному законодавству [3];
- Незатверджений графік документообігу, що ускладнює своєчасну обробку первинних документів;
- Відсутність системи внутрішнього контролю, що підвищує ризики помилок та зловживань;
- Відсутність управлінського обліку, що унеможливує точну оцінку рентабельності продукції.

Розв'язання вказаних проблем передбачає:

- Розробку облікової політики;
- Затвердження графіка документообігу;
- Впровадження системи внутрішнього контролю;
- Створення системи управлінського обліку з елементами бюджетування та обліку

за центрами відповідальності.

Перспективними напрямками вдосконалення облікової системи є:

• Автоматизація обліку за допомогою галузевих рішень на базі платформи "1С:Підприємство";

• Впровадження електронного документообігу, що дозволить покращити контроль над документообігом;

• Використання хмарних сервісів для забезпечення доступності, безпеки та мобільності облікової інформації.

Отже, підвищення ефективності фінансового обліку на малих поліграфічних підприємствах, зокрема на прикладі ФОП "Центр оперативної поліграфії", можливе шляхом впровадження сучасних облікових інструментів, регламентуючих документів та інтеграції обліку з фінансовою стратегією підприємства.

Усе це створює підґрунтя для подальшого дослідження шляхів вдосконалення фінансового обліку в умовах цифрової трансформації та формування інформаційної економіки.

Список використаних джерел:

1. Великий Ю. М. Управління витратами підприємства: монографія. Харків: ІНЖЕК, 2009. 192 с.
2. Викиданець І.В. Проблемні аспекти розробки фінансової стратегії підприємства. Держава та регіони. 2010. № 4. С. 32–37.
3. Гончаренко О.М. Фінансова стратегія: теоретичні питання розробки та реалізації. Вісник соціально-економічних досліджень. 2015. Вип. 1. № 56. С. 35–40.
4. Давидович І. Я. Управління витратами: навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2008. 320 с.
5. Дерій В. А. Витрати і доходи підприємств у системі обліку та контролю: монографія. Тернопіль: ТНЕУ, 2009. 272 с.
6. Королюк Т., Краузе О. Первинні документи в бухгалтерському обліку підприємства в умовах цифрової економіки / Трансформація бізнесу для сталого майбутнього: дослідження, цифровізація та інновації: монографія /за ред. д.е.н., проф. О. А. Сороківської. Тернопіль: ФОП Паляниця В.А., 2024. С. 26-25. URL: <https://elartu.tntu.edu.ua/handle/lib/46506>
7. Краузе О., Бойко О. Роль хмарних технологій в удосконаленні обліково-аналітичних процесів / Трансформація бізнесу для сталого майбутнього: дослідження, цифровізація та інновації: монографія /за ред. д.е.н., проф. О. А. Сороківської. Тернопіль: ФОП Паляниця В.А., 2024. С. 36-45. URL: <https://elartu.tntu.edu.ua/handle/lib/46506>
8. Співак С.М., Королюк Т.М., Дерейчук О.П. Організаційні аспекти та інформаційне забезпечення процесу формування звітності підприємств. Галицький економічний вісник. 2024. Том 87. № 2. С. 116–121.
9. Співак С., Королюк Т., Ковальчук І., Шаюк М. Особливості складання звітності підприємств в умовах цифрової економіки. Галицький економічний вісник. 2024. Том 91. № 6. С. 87–94.